

Факултет образовних наука

ПЕДАГОГИЈА - ЈУЧЕ, ДАНАС, СУТРА КРОЗ ДИСКУРС
ИНТЕРПЕРСОНАЛНЕ ПЕДАГОШКЕ КОМУНИКАЦИЈЕ

Проф. д-р Снежана Мирасчиева, Проф. д-р Емилија Петрова Ѓорѓева

Нови Сад, 26.05.2023

Педагогија .....

Јуче?!

Данас ?!

Сутра???!!!

Без познавања прошлости и разумевања
садашњости, не може да се планира
будућност!

Основно питање:

Како интерперсонална педагошка комуникација одређује педагогију у њеним временским димензијама – јуче, данас, сутра?

Одговор полази од дефиниција појмова: интерперсонална комуникација и педагошка комуникација

Интерперсонална комуникација је непосредна, директна комуникација између две особе, лицем у лице, где једна особа презентује садржај другој особи како би утицала на њено понашање и ставове, чиме се стварају услови за интеракцију.

- ▶ У ствари, интерперсонална комуникација је врста односа или релација који се одвија између две особе.
- ▶ Према логичким функцијама које треба да обавља, интерперсонална комуникација се може описати као: репрезентативна (комуникација у којој се говори о нечем другом), презентациона (када се говори о самом језику), експресивна (када се говори о себи) и апелативна (када је говор упућен саговорнику, апелује се).
- ▶ Интерперсонална комуникација подразумева дијалог, разговор заснован на питањима и одговорима између саговорника и првенствено захтева међусобну толеранцију. У интерперсоналној комуникацији постоје могућности коришћења свих чула и обезбеђено је присуство непосредне повратне информације, чиме постаје основни инструмент за развој сопственог идентитета и свеукупног развоја личности.

Средства комуникације се овде дефинишу као активности уз помоћ којих сваки комуникатор који учествује у комуникацијском чину даје свој допринос узајамном деловању са другом особом. Средства комуникације сврставају се у три основне категорије: експресивно-мимичка, предметно-акциона и вербална, истиче Димитрова (Г. Димитрова, 1996, 57).

Током вербалне комуникације уз помоћ вербалних средстава могу се постићи следећи циљеви:

- ▶ речју се може утицати на саговорника изражавањем захтева, претње, оцене, осећања, упозорења, убеђења;
- ▶ преносе се информације различитог садржаја;
- ▶ Организује се усајамно деловање;
- ▶ траже се информације и сл.

Невербална средства комуникације се користе углавном за:

- ▶ моделирање комуникације у конкретној друштвеној ситуацији;
- ▶ самозаступање;
- ▶ изражавање емоционалног стања;
- ▶ изражавање понашања;
- ▶ контрола тока комуникације.

А. Педагошка комуникација је вид социјалне комуникације, (комуникација је механизам развоја личности и као таква се трансформише у механизам педагошког рада);

Б. Неопходност јасног утврђивања параметара педагошке комуникације изражава се у основним особинама, односно карактеристикама:

- ▶ као трајно интелектуално-емоционално узајамно (међусобно) деловање у педагошком систему;
- ▶ као „општи регулатор“ има крајњи циљ образовног процеса;
- ▶ има активно, вишеструко, динамично и трансформативно деловање;
- ▶ има обавезну повратну информацију и сопствене облике реализације;
- ▶ Потпуно и континуирано деловање;
- ▶ креативна категорија (обухвата неуристичке елементе као што су оперативни поступци, елементи ситуације која је увек конкретна и индивидуална).

В. Педагошка комуникација је значајан фактор у формирању личности детета, односно ученика, јер: .....

- ▶ *Педагошка комуникација је заправо процес преношења, комуницирања, презентовања, примања или размене порука и процес стварања односа, међусобног разумевања и начина понашања између учесника васпитно-образовног процеса у целини.*
- ▶ О педагошкој комуникацији као синтагми може се говорити само када се узму у обзир њене специфичне димензије: прекомуникативна; денотативна и конотативна; симболичка; лична; трансакциона и образовна.

Комуникацијска сагласност у педагошкој ситуацији један је од услова за постизање успеха у образовно-васпитном процесу, али тек када је доведен на највиши ниво, ниво комуникацијског разумевања јер ће само тада бити постигнут висок степен педагошке интерференције (међусобни утицај) међу непосредним учесницима образовно-васпитног процеса са рефлексijом на друге, родитеље и друге образовне структуре.

Како интерперсонална педагошка
комуникација одређује педагогију у њеним
временским димензијама – јуче, данас,
сутра?

Чињенице говоре да:

- Данашња модерна, савремена комуникација физички међусобно удаљава људе па се мање разговара, а више пишу поруке путем савремене комуникације;
- Модерна комуникација је променила живот људима;
- Путем данашње модерне комуникације (интернета, друштвених мрежа, СМС порука, телефона, е-мејла) лакше, брже и једноставније људи остварују и одржавају контакт једни с другима;
- Људи су се више дружили пре појаве модерне комуникације стога осећају већу повезаност са другим људима када са њима разговарају уживо, “face to face“;
- ▶ Сасвим је тачан закључак да комуникација данас није као што је била некад, а сутра неће бити таква као што је данас.
- ▶ **Тај савремени облик комуникације у заједници подразумева и савремени облик комуникације у васпитно-образовном процесу.**

Сасвим је логично питање: Која и каква треба да буде педагогија сутра? Једно је сасвим јасно - да педагогија треба да буде окренута будућности, савремена и модерна!

Савремена педагогија обухвата стратегије за унапређење целокупног образовног искуства, савремену педагогију, педагогију усмерену ка будућности.

Питање је шта ћемо поставити као темеље савремене педагогије, традиционалне вредности и/или данашња теоријско-практична знања и искуства, или ћемо се руководити искључиво захтевима сутрашњег друштва?

Педагогија сутрашњице треба да се заснива на темељима који указују на слабости данашње праксе и односе се на педагошке акције, међуљудске односе, комуникационе акције и васпитне акције за будућност!

Језик и комуникационе стратегије су део добрих и делотворних педагошких стратегија!

ХВАЛА НА ПАЖЊИ!